

[Første Næstformand.]

Udenfor Dagsordenen giver jeg Ordet til den højtærede Indenrigsminister, for at han kan fremsætte det nu anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Dahlgaard): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 33 af 28. Februar 1927 om Oprettelse af Sønderjydske Hypoteklaanefond.*

I den korte Tid, Sønderjydske Hypoteklaanefond har virket, har den selvfølgelig ikke kunnet oparbejde nogen større Reservefond, og nu da de vanskelige Tider har sat ind, er Fonden derfor kommet til at mangle likvid Kapital. Jeg skal til Belysning af dette Forhold fremsætte nogle Oplysninger.

I det Aar, der sluttede den 31. Marts 1931, overtoges kun ganske enkelte Ejendomme af Fonden, og fra December Termin 1930 er der praktisk talt ingen Restancer. Men siden April 1931 har der været afholdt Tvangsauktion over 93 Ejendomme — der findes godt 3 000 Ejendomme, som Fonden har givet Laan —, og i 31 af disse Tilfælde er Fondens Fordring blevet budt over. I 9 Tilfælde har Fonden undladt at byde ved Tvangsauktionen, og Fondens Fordring er altsaa blevet afskrevet. I 24 Tilfælde har Fonden overtaget og videresolgt Ejendommen og derved lidt et mindre Tab. I 29 Tilfælde har Fonden overtaget Ejendommene og endnu ikke afhændet dem. I disse sidstnævnte 29 Ejendomme har Fonden i dette Øjeblik bundet ca. 350 000 Kr. Jeg skal hertil føje, at Fondens Renterestance for Juni Termin udgør ca. 150 000 Kr., et Beløb, der dog er nedadgaaende fra Dag til Dag.

Herefter er Forholdet det, at Fonden praktisk talt ingen likvid Kapital har og derfor ikke længere staar frit i sine Dispositioner, ligesom det maa antages, at omkring December Termin vil der i alt Fald komme en Periode, hvor Fonden ikke kan opfylde sine Forpligtelser uden øjeblikkelig at udskrive Bidrag i Henhold til det solidariske Ansvar. Jeg har ment, at det under disse Forhold var paakrævet at tilføre Reservefonden yderligere Kapital.

I Forslaget foreslaas dette gjort ved at give Adgang til fra den i Hypoteklaanefondsloven af 1927 § 4 omhandlede Risikoudligningsfond at overføre Beløb til Reservefonden i det Omfang, Indenrigsministeren tillader det. Denne Risikoudligningsfond er jo oprettet ved Laan af Kongeriget Danmarks Hypotekbank paa ca. 1,85 Mil-

lion, et Beløb, som indtil dette Øjeblik ikke er angrebet. Det foreslaas, at det Renteunderskud, der for Risikoudligningsfonden vil opstaa ved, at Dele af den overføres til Reservefonden, indtil videre udredes af Statskassen, men Forstrækningerne med Renter vil kunne kræves tilbagebetalt til Risikoudligningsfonden, naar Indenrigsministeren skønner, at Forholdene tillader det. I det Tidsrum, disse Forstrækninger er givet, skal de ikke regnes som Passiver for Hypoteklaanefonden ved Afgørelsen af, hvorvidt der af Medlemmerne skal ydes overordentlige Bidrag til Reservefonden.

Det er klart, at det vilde være meget ønskeligt, om Nødvendigheden af at lade Ejendomme gaa til Tvangsauktion og af at overtage Ejendomme maatte komme til at foreligge i saa faa Tilfælde som muligt i den kommende Tid i Sønderjylland. Nu maa man jo erindre, at det er i Almindelighed ikke Hypoteklaanefonden, der direkte foraarsager saadanne Auktioner afholdt. Det er Kreditforeningerne, der maa gøre det, naar det Aar er til Ende, hvori de har ladet deres Restancer henstaa, og for hvilke Panteretten derefter tabes. Jeg tror, jeg kan sige, at Sønderjydske Hypoteklaanefond er gaaet saa lempeligt frem, som det overhovedet har været muligt, men den maa selvfølgelig som andre Kreditorer ogsaa varetage sine Interesser.

Jeg har under de Overvejelser, der gik forud for Fremsættelsen af dette Lovforslag, med forskellige drøftet, om der ved Samvirken mellem forskellige Institutioner og Faktorer i Sønderjylland kunde opnaas endnu større Muligheder end hidtil for at undgaa Sammenbrud for sønderjydske Hjem, hvor det ikke er manglende Dygtighed eller andre personlige Mangler, der er Aarsagen til Vanskelighederne, og jeg kan her sige, at Ministeriet er naaet til den Opfattelse, at adskilligt i saa Henseende vil kunne naas gennem et Samarbejde mellem Kreditforeningerne, Hypoteklaanefonden og Jordlovsudvalget. Forholdet er jo, som det ofte har været omtalt, dette, at en meget stor Del af de sønderjydske Ejendomme har for store Arealer i Forhold til deres Bygninger, deres Besætning og den Arbejdskraft, der kan sættes ind paa Bedriften, og de enkelte Ejendommers spredte Jordbeliggenhed gør dette Forhold særlig grelt dernede. Jorden kan ofte af den Grund ikke udnyttes tilstrækkeligt, men ved en Fraskillen af ubekvemt beliggende Parceller, eventuelt kombineret med Magelæg, hvorved